

Мірошниченко Є.*

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПОБУДОВИ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

У сучасному суспільстві інформація набуває важливого значення і стає рушієм людського прогресу та комунікацій. Інформація стає невід'ємною частиною людських цінностей, що значною мірою впливає на суспільну поведінку і ставлення людей до новітніх технологій. На основі багатьох досліджень було виявлено тенденцію просування людства до «Інформаційного суспільства», в якому інформація значною мірою впливає і визначає не тільки характер соціальних комунікацій, але й глобальні риси економічного і політичного розвитку.

In modern society information is rapidly growing abundant and essential in human progress and communication. Information has been incorporated into all levels of human lives with a significant impact on community behavior. This article examines how scholars claim that the current social order has turned into an 'Information Society', where information is substantially valuable and determines not only the course of social communication, but also the global economic and political life.

Стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій зумовив появу якісно нового типу суспільства, яке отримало назву «інформаційне». Інформаційне суспільство характеризується високим рівнем розвитку інформаційних та телекомунікаційних технологій і їх інтенсивним використання громадянами, бізнесом і органами державної влади [1].

Серед науковців, що детально досліджують дану проблему немає одностайності стосовно назви даному типу суспільства, так використовують наступні терміни: «технотронне суспільство» (З. Бжезинський), «Постіндустріальне суспільство» (Д. Белл), «пост капіталістичне суспільство» (П. Дракер), «суспільство мережевих структур» (М. Кастельс).

Зокрема, науковець В.Л. Іноземцев вважає, що «на початок 60-х років сформувалися найважливіші методологічні основи, що дозволяють розглядати становлення нового соціального стану з позицій відходу від традиційного індустріалізму і розвитку «економіки послуг», пов'язаного з підвищенням ролі технологічного фактора, науки й освіти, розширенням впливу нового класу кваліфікованих професійних менеджерів і технократів і якісною зміною місця теоретичного знання і інформації в суспільному виробництві».

Так над цією тематикою працювали такі дослідники: Д.Белл, Дж.Бенігер, З.Бжезинський, Р.Брейтенштейн, Е.Дж.Вільсон, Д.Естер, М.Кастельс, Г.Кан, С.Леш, М.Маклюєн, Дж.Мартін, Й.Масуда, К.Мей, Дж.Нейсбіт, Ф.Родрігес, Т.Розак, О.Тоффлер, А.Турен,

* студентка 4 курсу спеціальності «міжнародна інформація» Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: доц. Белоусова Н.Б.

Ф.Уебстер. Значний внесок у розробку теорії інформаційного суспільства зробили російські вчені, такі як: І.Алексеева, О.Вершинська, Т.Вороніна, С.Дука, Д.Іванов, В.Іноземцев, Ю.Кашлев, І.Мелюхін, І.Панарін, А.Ракітов, В.Стьопін, А.Чернов. Серед вітчизняних дослідників цю проблему досліджують: В.Андрущенко, В.Гондюл, Л.Губерський, В.Діденко, Д.Дюжев, М.Згуровський, М.Зелінський, В.Князев, А.Колодюк, В.Кремень, С.Кузнецов, Є.Макаренко, І.Надольный, В.Недбай, В.Нечитайло, Л.Товажнянський, В.Федотова, В.Фурашев, О.Шевчук, В.Щербина, В.Щетинін, Т.Яшук та ін.

Стрімкий розвиток інформаційних технологій та їх активне використання зумовило необхідність використання їх у сферах регіонального, державного і муніципального управління для успішного розвитку держави. Так знання, інформаційні технології перетворились в безумовну домінанту суспільного розвитку.

Свідченням тому є стрімке зростання інформації, що все більш вільно циркулює в соціальному просторі, перетинаючи національно-державні кордони. Інформаційний вибух, що стався у другій половині ХХ ст., кардинально змінив громадську думку і одночасно став новим фактором суспільного розвитку. Він призвів до кардинальних зрушень у способі життя людини, цивілізації в цілому, що було зумовлено необхідністю вироблення способів оптимізації процесів, пов'язаних з виробництвом, використанням, зберіганням і пошуком інформації. Внаслідок цього, такі фундаментальні поняття як «інформація», «інформаційна технологія», «інфосфера», «інформаційна культура», «інтелектуальний капітал», «віртуальна реальність», «кіберпростір», «технопарк» стали чи не основним інструментом аналізу стану сучасного соціуму [2].

Існують різноманітні підходи до становлення і розвитку інформаційного суспільства, кожна країна обирає свій шлях побудови, виходячи з доступних ресурсів, можливостей та потреб громадян. Зокрема виділяють інформаційні моделі, в яких базується політика певної держави з інноваційного та науково-технологічного розвитку, що лежить в основі становлення інформаційного суспільства [3; 4].

Важливим етапом дослідження даної проблематики становить аналіз політики провідних держав, вивчення їх досвіду становлення інформаційного суспільства, документи ЄС, ООН, ВТО, ЮНЕСКО, декларації та інші підсумкові документи самітів глав держав, нарад міністрів з політики у сфері ЗМІ і міжнародних неурядових організацій [5].

Підсумовуючи, можна відзначити, що сьогодні практично кожна країна постала перед необхідністю здійснення інноваційних реформ шляхом використання інформаційно-комунікаційних технологій, сучасних знань та інформації як найважливішого ресурсу життєдіяльності суспільства ХХІ століття.

Список використаних джерел:

1. Стратегия развития информационного общества в Российской Федерации от 7 февраля 2008 г. N Пр-212 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rg.ru/2008/02/16/informacia-strategia-dok.html>
2. Попов А. А. Институциональные параметры Информационного общества (технологический, научный, социальный, антропологический) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ifap.ru/library/book324.pdf>
3. Інформаційне суспільство: Антологія: Навч. посібник/КНУ ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнародних відносин; Уклад.: М.А Ожеван, Л.М.Новохатько, Г.А. Піскорська та ін. – К.: Центр вільної преси, 2006.

4. Федоришин И. Информационное общество [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://statuspress.com.ua/big-theme/informacionnoe-obshhestvo.html>
5. Аналіз тенденцій світового досвіду побудови інформаційного суспільства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ecsor.com.ua/files/indicator_r1.pdf